

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascensi proficere cupientium utilitatem ac
subsidium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 10. De Misericorida erga Defunctos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

VII. Sextum est, ut sciat, quanam ex misericordiaz operibus præferenda sint alijs, nimirum 1. Spiritualia corporalibus: tum quia præstantiori subjecto: tum quia ad præstantiorem finem, scilicet necessitates animæ sublevandas exhibentur: tum quia remota quos amiores sunt à comodo proprio, scilicet retributionis: tum quia ab ijs, à quibus exhibentur, expectandæ. 2. Inter spiritualia præcipuum ferè esse injuriarum ab inimicis factarum liberalem remissionem, uti S. Augustinus indicavit, dum dixit: Multa sunt genera elemosynarum, sed eâ nihil est majus, quâ ex corde mittimus, quod in nos quisque peccavit.

§. X.

De Misericordia erga Defunctos.

I. Est virtus, quâ quis Defunctorum miseras ex sincero compassionis affectu sublevare satagit; de qua quinque specialiter Ascetæ sunt scienda.

II. Primum est, ut bene percipiat generalia fundamenta ad hanc materiam pertinentia, quorum quidem tria sunt præcipua. 1. Esse purgatorium, animasque ibi detentas Fidelium suffragijs juvari, uti novissimè definivit Concilium Tridentinum; & pulchrè S. Bernardus explicavit sequentibus verbis: Tria sunt loca, quæ mortuorum animæ pro diversis meritis sortiuntur, Infernus, Purgatorium, Cælum. In Inferno impij, in Purgatorio purgandi, in Cælo perfecti. Qui in Inferno sunt, redimi non possunt, quia in Inferno nulla est redemptio: qui in Purgatorio sunt, expectant redemptionem: qui in Cælo sunt, gaudent ad visionem DEI, Fratres in natura, cohæ-

coheredes in gloria, similes in æternitate. I
 Quia primi igitur redimi non possunt, tertij
 ptione non indigent: restat, ut ad medios impet
 mus per compassionem, quibus juncti fuimus quido
 manitatem. 2. Pœnas hujus purgatorij gratia est,
 esse, & quidem triplici ex capite, nempe ob primam p
 sensûs (quæ omnes pœnas hujusmodi longissimâ usqu
 perat) pœnam carentiæ visionis (quæ & ipsa de eam
 gravior est & molestior, quantò affectus in illius su
 mum bonum intensior est) diuturnitatem ut est, &
 quæ & ipsa non leve pondus utrique addit, quæ eg
 temino quis est propior, tantò fit mora gravior ut in
 Cognoscere animas, quidquid à nobis auxiliu ab om
 exhibitum, idque secundum S. Augustinum ita est
 modis, nempe per divinam revelationem ipsius que pr
 vel per bonorum Angelorum manifestationem excogi
 per animarum hinc exeuntium narrationem: in celex
 alij volunt, etiam ipsam revelationem pœnarum largien
 experiuntur. sed eti

III. Ut sciat potiores modos & media hoc pe
 etas animas è pœnis tam gravibus eximendas, rium l
 quidem S. Antoninus non malè sequentibus ver esse ne
 dicavit: Suffragia quidem prosunt defunctis transfor
 solutionem pœnæ, à qua possunt absolvi quatuor poriffi
 dis. Uno modo per intercessionem ipsius cap ne.
 scilicet Christi; & sic juvantur per oblationem ubi lib
 tatis. Secundò per intercessionem quasi privatium s
 membrorum, id est, per orationes Sanctorum. V
 tiò per modum redemptionis pœnæ, scilicet electo quibus
 synarum largitionem. Quartò per modum soluti ricord
 nis pœnæ, scilicet per jejuniorum afflictionem sunt p
 ad dictos quatuor modos omnes alij reducuntur peccat

IV. Ut præstantiam misericordiæ animabus purgatorij præstandæ bene penetret, & cognoscat, quæ quidem ex ijs circumstantijs, ex quibus magnifimopudo eleëmofynæ communiter colligitur, conijci potest, quarum prima est *indigentia* personæ: quod esse ob primam personam aliquam pluribus miserijs subjecta est, magnifimopudo se ipsam juvare potest, tantò præstantior est eleëmofyna, quæ ipsi offertur: quis autem gravioris in illius subjectus est miserijs? quis minùs juvare se potest, quàm animæ purgantes? Secunda est *Sanctior* egei: quæ autem sanctiores personæ reperientur inter mendicos, quàm animæ purgatorij utpote ab omni jam nævo & peccati maculâ purgatæ? Tercia est *rei*, quæ datur aut procuratur, *magnitudo* atque *præstantia*: quid autem meliùs aut præstantiùs excogitari potest, quàm ipsa felicitas æterna, cujus acceleratio animabus procuratur? Quarta est *propria largientis necessitas*, si scilicet non tantùm superflua, sed etiam necessaria quis largiatur: quis autem & hoc perfectiùs præstat, quàm qui fructum satisfactorum suorum operum, quem constat omnibus summò esse necessarium, sibi ipsi subtrahit, & animabus transcribit? Quinta est *affectus dantis*: nam ex hoc potissimùm benignitatis mensura taxatur, teste S. Leone. Quis autem affectus major esse potest, quàm ubi liberans, ipsum, ex quo alium liberat, purgatorium subire est paratus?

V. Ut bene occurrere discat objectionibus, quibus nonnulli ab hoc exercitio præstantissimo misericordiæ impedire alios nituntur, quarum quidem duæ sunt potissimùm. Prima est, quòd consultiùs sit pro peccatoribus orare, & alia bona agere, utpote in periculo

riculo aeternae salutis amittendae constitutis, quia
 modum olim Bertrandus Dominicanus censuit, ^{quod}
 facile opinionem suam mutavit, quando ab ipso ^{facta}
 pia anima apparente errorem suum deducit
 Certè vel hoc unum sufficere poterit ad dictam
 opinionem evellendam, quòd is, qui animas eam in caritate
 liberat, ut ipsae postea in caelis pro peccatorum
 conversione intercedant, efficacius longè peccatoribus
 auxilium praestet, quàm si ipsemet pro illis ^{facta}
 set, aut opera sua obtulisset. Fortior, saltem finit
 ciem, est altera objectio, utpote ex propria ^{tem}
 petita, qui suadet, ut caritatem ordinatam ^{reputat}
 ipsis inchoemus, atque adeò nostra prius, post ^{ec S.}
 mùm aliorum debita expungamus: quo arguunt ^{Lyd-}
 permotus P. Rodericus Arriaga iudicat, omni ^{quando}
 cere contra caritatem ordinatam suipsius, quod salu
 omnem operum suorum fructum satisfactorium ^{manen-}
 abdicat, & animabus purgatorij transcribit, ^{quajam}
 id ipsum adeò persuasum habet P. Theophilus ^{are po-}
 naudus, ut inter heteroclitas pietates numerat ^{bi der-}
 horreat ejusmodi caritatem. Verùm horum ^{era ap-}
 menta tanti non sunt, ut propter ea recedere ^{probat}
 beat ab altera opinione, uti fusè & solidè ^{propria}
 aureo suo tractatu de misericordia animabus ^{pro qu-}
 da P. Jacobus Montfordus, ubi postquam per ^{que fac-}
 capita demonstravit, eum, qui suas actiones ^{actis,}
 pro animabus, nihil perdere, sed plus mereri, ^{adeò m-}
 trare, satisfacere, imò spem valde magnam ^{at is,}
 re posse purgatorij omnino evitandi, tandem ^{dem if-}
 duodecimo in compendium quasi redigens ^{tem st-}
 et, triplici hac ratione ostendit, per ejusmodi ^{ratio a-}
 eationem nihil contra ordinatam caritatem fieri ^{propria}

utis, quia mille purgatoria nullius momenti reputanda
 censentur, si ipsdem unicus gradus gloriæ altioris obtineri
 non ab ipso possit; cum ergo per ejusmodi praxin & perfectissi-
 dedoctam caritatem haud dubiè quàm plurimi gradus
 dictæ gloriæ obtineantur, qui sine illa nunquam obtineren-
 tas eâ intar, rectè concluditur, non facere contrarium quid
 peccatitati propriæ eum, qui gradus illos gloriæ, quibus
 gè peccaveretur, si citiùs propter applicationem operum si-
 pro illi factam cælos ingrederetur, negligit, ut plures, imò
 saltem finitos illos gradus gloriæ, quos per totam æterni-
 tatem ob istam caritatem animabus exhibitam, per-
 atam à se purus est, hâc dilatione comparet. Alioqui sanè
 as, postec S. Basilius, S. Ignatius, S. Christina Mirabilis,
 o arguit Lydwina & alij Sancti rectè ac prudenter egissent,
 , omni- tando optione sibi factâ, cælos ingrediendi, aut
 us, quæ salutem proximi procurandam diutiùs in terris per-
 actorum anendi, hoc posteriùs elegerunt. 2. Quia, qui
 ibit, quajsmodi misericordiam exercet, multò certius spe-
 are potest, se purgatorium evasurum, aut certè diu
 detentum non fore, quàm si sibi ejusmodi sua o-
 era applicâsser, uti citatus Author c. ii. efficaciter
 robat, ergo etiam ex hoc capite contra caritatem
 propriam non facit. Imò, ut docet C. Lugo, hoc
 de pro- quòd caritatem augeat, fit dignior persona, adeo-
 bus per- que facit, ut pœna, quæ priùs proportionata erat de-
 ctis, jam respectu personæ dignioris nimia sit, atque
 adeò minui debeat. 3. Quia cum ex una parte pos-
 at is, qui actiones suas dicto modo offert, conditio-
 nem istam apponere, ut eatenus duntaxat intentio-
 nem suam hanc validam esse velit, quatenus talis ob-
 latio ad majorem DEI gloriam confert, & caritati
 propriæ non obstat; ex altera verò parte coronet &

præmiet DEUS voluntatem, quando non in
cultatem, faciliè apparet, per ejusmodi applicati
utpote juxta probabilem plurium Ascetarum
nam susceptam, nullatenus nocere, plurimò
ad suum tum erga DEUM, tum erga animas
& amorem demonstrandum conducere posse.

VI. Ut solidam sciat praxin, ejusmodi
tionem fructuosè faciendi, quæ quidem
tus Montfordus in sequentibus constituit.
quis studeat semper esse in statu gratiæ.
ra sua singula studiosè perficiat. 3. Ut
hanc misericordiam excitantia bene ponderet.
Ut nonnunquam renoventur actus, quibus
alteròve motivo opera sua quis transcripsit.
quotidie, si fieri possit, renovetur intentio
simili modo: Ut animas Fratrum meorum
rum è pœnis suis liberem, iisque possessione
næ felicitatis accelerem: ut divinæ Majestati
rem, ejusque gloriæ augmentum procurem.
nefactori meo liberalissimo gratissimum
actionis genus reponam: ut honorem divinum
per innumera peccata læsi, meliore, quo possu
do reparem: ut denique Christo ipsi, & Sa
tri ejus, & reliquis Sanctis obsequium acceptu
præstem: ecce mi DEUS, animarum Amari
losissime & tenerrime, offero tibi hodie pro
rio animarum in purgatorio, non solùm opera
omnia, quæ hodie facturus sum, vel ab alio
pro me hoc die fient, sed & omnia, quæ
quam tempore facturus sum bona, vel quæ
per vitam pro me fient, imò etiã post mortē pro
ferentur, quantum hoc ex majore tua gloria

que tuæ voluntatis beneplacito fieri à me potest.
 accipe, ô dulcissime JESU, exiguam hanc oblationem meam, quam pro animabus mihi dilectissimis plurimum, & omni possibili affectu ex corde facere desidero.

§. XI.

De Fortitudine.

I. Est Virtus animi, quâ labores, mortisque pericula, & aliæ occurrentes difficultates constanter suscipiuntur, & perferuntur; de qua Sequentia Ascetæ sunt notanda.

II. Primum est, ut bene intelligat naturam fortitudinis, quam quidem S. Thomas breviter sic indicavit: *Fortitudo principaliter est circa timores difficilium rerum, quæ retrahere possunt voluntatem à sequela rationis. Oportet autem huiusmodi rerum difficultium impulsum non solum firmiter tolerare, sed etiam moderatè aggredi.* Unde fortitudinis duo sunt præcipua officia, quæ P. Hieremias Drexelius duo brachia vocat, quorum alterum offeum est, & aggressio vocatur: alterum ferreum, & tolerantia appellatur. Et hoc est, ceteris paribus, longè præstantius priore, id quod S. Thomas probat triplici argumento. 1. Quia toleramus valentiores nobis; invadimus, quem saltem putamus fore debiliorem. 2. Quia ferendo incumbunt mala jam sentimus, invadendo adhuc futura prævidemus. 3. Quia in puncto temporis invadimus, non nisi aliquo temporis intervallo sustinemus.

Secundum est, ut bene intelligat gradus, per quos ad fortitudinis perfectionem pervenitur. Quorum primus

K 3

primus